DE GRADIBVS AFFINITATIS ET CON-SANGVINITATIS, ET NOMI-MINIBVS EORVM: TITVLVS DE-cimus, libri XXXVIII. Pandectarum.

MVLTO EMENDATIOR QVAM VNQVAM *anteà redditus ex libris manuscriptis & vetustioribus exemplaribus impreßis, cum breuibus annotationibus nonnullisque schematibus & figuris.*

AVTHORE
GEORGIO VIVIENNO ANT-uerpiano, artium liberalium, & sacrarum LL. Doctore: Aduocato consistoriali Cancellariæ & supremi Concilij Brabantiæ. D. Philippi Hisp. Regis, nec non Reuerendiss. Episcopi Cameracensis, Iurato. &c.

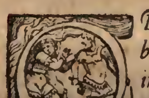

COLONIAE,
Apud Theodorum Baumium.
Anno D. M. LXXI.

M. D. LXXI

INSIGNIA GENTILITIA.
VIVI
EN.
PRVDENS STVDET VIVERE.

PIO IVXTA AC ERVDITO DOMINO NICOLAO VVINTERIO, COMMENDATORI INſignis Ordinis Iohannitarum, Cruciferorumque apud Inclytam Coloniam. Georgius Viuiennus. S. D. P.

Rdo illlorum, de quibus ſuperiùs tractare institui, postulat, vt etiam oſtendã tam iuxta Ius Pontificium, quàm ius Imperatorium tractatum Graduum affinitatis & conſanguinitatis, nominumq; eorum: ſtimulis veterum excitatus vt me vixiſſe teſter, nonnullum mei otij monumentum ſuperſit, & faciat vt viuam. Enimuero viuit ille, qui alijs prodest, & ſeipſo vtitur. Nec quicquam indignius eo, cui nullum ſubeſt argumentum, quo

 præter

præter ætatem, se diu vixiſſe probat: qua profectò haud vixiſſe censetur, sed potius ventri, ac libidini parens, vitam effrænam amiſiſſe. At vnum hoc me plurimùm mouet, quòd hac tēpestate pauci admodum reperiantur viri egregij, nobilitatis insignis, & singularis eruditionis, qui ingenijs benè natis fauent, bonasque artes summo ipsi quoque studio amplectuntur. Sed quò hi sunt rariores, eò etiam ardentiore aura, & cogitatione hisce rebus insudant. Quos vt norunt, aut iam doctos, aut ad doctrinæ studiū natura natos, ac propensos, tū ab omni fortunæ impetu defendendos penitus suscipiunt. Cuius generis homines cùm semel tacita cogitatione perpenderem, te primatū inter eos tenere planè mecum statui ac iudicaui. Proinde neminem

nem alium istius exigui partus nostri patronum auspicemque mihi deligendum visum est: non vt hic marmoratis laudibus vitae tuae sanctitatem, cōstantemque in bonos omnes voluntatem extollerem (quod genus praeconij neque D. T. defuit, neq; deerit vnquam, quandiu Graecae vel Latinae loquentur literae) In te enim praeter inclyti collegij & familiae decus, summa prudentia relucet grauissimum iudicium: omnium denique ingenuarum artium scientia, vnâ cū singulari pietate coniuncta. Quarum maximum eloquium praebent sublimes tuarum dignitatum atque honorum gradus: quos haud dubiè nunquam attigisses, nisi vel his virtutibus, alijsque multò pluribus ornatus esses. Itaque hunc libellum De Gradibus affinitatis

& consanguinitatis, & nominibus eorum: *bono fideliq; animo, nomini tuo consecrare volui: non quòd in hoc tua studia remorari autumē, quippe qui in multò maiora grauioráque incumbas: sed potissimùm, quòd tanto tuo nomine plus autoritatis sit habiturus. In quo si Horatianæ maturitatis opportunitatem expectare non sustinuerim (quæ monet ne præcipitetur editio, nonumque prematur in annum iuxta illud commune prouerbij à multis seculis protriti: Sat citò, si sat benè) nec eò citiùs leuitati adscribendum, siquidem hac Ciceronis Romani eloquij principis nixus sententia, Omnem aleam ieci, par est omnia experiri, qui res magnas & magnopere expetendas concupiscunt. Igitur prout magister bonus est Mercurius, dulcesque*

cesque Camœnæ, quicquid in me situm est reddo: non quæstũ, non gloriæ choragium ambio: contentus, si nostro labore iuuetur compendium discentiũ, eorumque studium atque opera in maius meliusq; prouehatur: Quibus magis vt prosim omnem omnino moueo lapidem quàm mihi ipsi: imò & plus mouebo si vires atque fata concedant. Quod autem non me anteà vicinum familiariter noueris, obesse ne quicquã arbitratus sim, ne propterea hoc opusculum tibi gratũ foret, aut eo etiã quo alia soles animo exciperes: cùm nullum ætatis tuæ tempus ab optimarum artium studijs, atque disciplinæ abduxeris, fit vt nos non vt familiares sed in nobis potiùs artes tibi familiares necessariò ames. Quarum quidem tanta vis est apud omnes, quotquot verè

ſunt homines: vt propter eas, quos nũquam vidimus, quodammodo charos habeamus. Has igitur quantulaſcunque opellas Illuſtriſsime Commendator, hîc noctibus lucubratas ſerena frõte excipies à Viuienno veſtro, qui aliâs tam in Gallijs, quàm quondam in Mechlinia fuerit Cruciferorum et Equitum nobiliſsimorum cohorti veſtri Collegij à conſilijs: & penſionarius Domus veſtræ in monte caſtri Louanienſis, nec non Niuellenſis: Et ſic exceptas tuo grauiſsimo exactiſsimóque iudicio perpendens æqui boníque conſules. Neque in amicorum rationarium Viuiennum inter poſtremos referes. Benè valeat Reuerendiſsima Dominatio tua. Raptim Coloniæ in vicinia tua, IIII. Calend. Maij, An. reſurrectionis Domini M.D.LXX.

DE

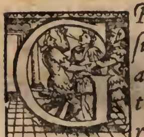
DE GRADIBVS ET ADFINIBVS: ET NOMINIBVS EORVM.

Sic legimus in Pandect. flor. aliâs, De gradib. adfinitatis & consanguinitatis, & nominibus eorum.

TITVLVS DECIMVS LIBRI XXXVIII. PANDECTARVM.

CAIVS [LIB. VIII. AD EDICT. PROV.] Lex. I.

[] inclusa desunt in alijs lib. impres.

Radus cognationis alij superioris ordinis sunt, alij inferioris, alij ex transuerso, siue à latere. Superioris sunt ordinis, parentes: inferioris, liberi: ex transuerso, siue à latere, fratres & sorores, liberique eorum. Sed superior quidem & inferior cognatio à primo gradu incipit: ex transuerso verò, siue à latere, nullus est primus gradus: & ideò incipit à secundo. Itaque in pri

mo gradu cognationis superioris quidem & inferioris ordinis cognati possunt concurrere: ex transuerso verò nunquam eo gradu quisquam concurrere potest. At in secundo, & tertio, & deinceps in cæteris poßunt etiam ex transuerso quidem concurrere cum superioris ordinis cognatis. Sed admonendi sumus, si quãdo de hæreditate, vel bonorum poßeßione quæramus, non semper eos, qui eiusdem gradus [a] *sunt, concurrere.*

a *sint in π. florent.*

I.

Primo gradu sunt suprà, pater, mater: infrà filius, filia.

II.

Secundo gradu sunt suprà, auus, auia: infrà, nepos, neptis: ex transuerso, frater, soror.

III.

Tertio gradu sunt suprà, proauus,

pro-

proauia: infrà, pronepos, proneptis: ex transuerso, fratris sororisque filius, filia: & conuenienter patruus, amita, auunculus, matertera.

IIII.

Quarto gradu sunt suprà abauus, abauia: infrà, abnepos, abneptis: ex transuerso, fratris sororisque nepos, neptis: & conuenienter patruus magnus, amita magna, id est, aui frater, soror: auunculus magnus, matertera magna, id est, auiæ frater, soror: item fratres patrueles, sororesque patrueles, id est, qui quæue ex duobus fratribus progenerantur. Item consobrini, consobrinæque: id est, qui, quæue ex duabus sororibus nascuntur, quasi consororini. Item amitini, amitinæ, id est, qui quæue ex fratre & sorore

rore

rore propagantur. Sed vulgus ferè omnes istos cõmuni appellatione consobrinos vocat.

V.

*Quinto gradu sunt suprà, atauus, ataua: infrà, atnepos, † atneptis: ex transuerso, fratris & sororis pronepos, proneptis: & conuenienter propatruus, & proamita, id est, proaui frater & soror: proauunculus, promatertera, id est, proauiæ frater & soror: item fratris patruelis, sororis patruelis filius, filia: & similiter consobrini, cõsobrinæ, item amitini, amitinæ filius, filia: propior * sobrinus, propior sobrina: isti sunt patrui magni, amitæ magnæ, auunculi magni, materteræ magnæ filius, filia.*

† Abnepos abneptis pperã in exemplari florentino (vt ait Taurellus) legebatur, vt & in manuscriptis reperi, quod indiciũ esse videtur omnes manuscriptos ex flor. illo manasse.

Vide ad hunc locum Augustinum libro secundo Emendationum, capit. v. Paul. l. 10. inf. eod. vocat superiores, aut inferiores, aut transuersos gradus.

Semper

Semper eos qui eiusdem. Quia ordo ordini prefertur, puta ordo descendentium ordini ascendentium, & eiusdem gradus sint persone diuersi ordinis. Item ex eodem ordine & pari gradu scilicet transuersi ordinis agnatus patris gradus cognato præfertur.

VLPIAN. [LIB. XLVI. AD EDICT.] ☐ *Inclusa in aliis desunt.*

Lex ij.

*HOc est, patris matrisue eius, de cuius cognatione quæritur, cõsobrinus consobrina, siue frater patruelis, * vel amitinus, soror patruelis vel amitina.*

Aliàs desunt verba ista quæ asteriscũ sequuntur.

Consobrini dicuntur duarum sororum filij, quasi consororini: possunt & duorum fratrum filij hoc nomine vocari, licet ij veriùs Consanguinei dicantur, vel patrueles.

☐ *inclusa desunt in aliis.*

CAIVS. [LIB. VIII. AD EDICTVM. prouinciale.]

Lex iij.

SExto gradu sunt suprà [a] tritauus tritauia: infrà, trinepos trineptis: ex

[a] triauus triauia in π. florent.

transuerso, fratris & sororis abnepos, abneptis: & conuenienter abpatruus, abamita, id est, abaui frater, & soror: abauunculus, abmatertera, id est, abauiæ frater, & soror. Item patrui magni, amitæ magnæ, auunculi magni, matertera magnæ nepos, neptis: item fratris patruelis, sororis patruelis, consobrini, consobrinæ, amitini, amitinæ nepos, neptis: item propatrui, proamitæ, proauũculi, promaterteræ filius, filia. Item qui ex fratribus patruelibus, aut consobrinis, aut amitinis vndique propagantur, ij propriè sobrini vocantur. In septimo [b] autem gradu quã multæ esse poßint personæ, ex ijs, quæ diximus, satis apparet. Admonendi tamen sumus, parentum liberorumq; personas semper duplari. Auum enim & auiam tam

[b] deest in π florent.

mater-

maternos quàm paternos[a] *intelligimus: item nepotes neptesque tam ex filio quàm ex filia: quam rationem scilicet deinceps in omnibus gradibus suprà infraque sequemur.*

a *al. intellegemus in ii florent.*

Paul. ait. tritauum esse dictum quasi tertium auum. de gradibus affinitatis. item trinepotem ex simili ergo dicendũ quasi tertium nepotem, & sic deinceps. Sobrinus est, vt ait Gellius Aelius, patris mei consobrini filius, & matris meæ consobrinę filius. Fœmina enim eisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem & consobrinum, & propius sobrino & sobrina.

MODESTINVS. [*LIB. XII. PANDECTARVM.*] *[] inclusa in aliis desunt.*

Lex iiij.

NOn facilè autem, quòd ad nostrum ius attinet, cùm de naturali cognatione quæritur † septimum gradus cognatos ad successionem vocari. solus enim 6. gradus ex 7. duæ personæ, id est, sobrino sobrina, natus nata.

† *Nõ tamẽ à contrario dicendũ est oẽs 7. gradus cognatos vocari, sed hos tantum qui sunt ex 7. gradus cognatio.*

*gradum quis excedit * quatenus * vltra eum ferè gradum rerum natura cognatorum * iura consistere nō patitur. Cognati ab eo dici putantur, quòd quasi vnà communitérue nati, vel ab eodem orti, progenitíue sint. Cognationis substantia bifariàm apud Romanos intelligitur.*

*vitam in Pandect. florent.

Rectè *apud Romanos*. nam Græci aliam rationem secuti sunt, συγγένειαν namque illi generaliter appellant omnem sanguinis necessitudinem, omnemq́ue per nuptias adfinitatem, vt docet Pollux. & Aristoteles lib. 2. politic. c. 2. συγγένειαν diuidit in eam quæ est πρὸς αἵματος, & eam quæ est κατ' οἰκειότητα καὶ κηδείαν. id est quæ per necessitudinem & adfinitatem coniungitur, q̃ Græci recentiores vocāt ἀγχιστείαν vt Theophilus, & συμπενθερίαν vt Balsamō Nomocan. tit. 13. c. 2. sic autem diuidunt generale cognationis nomen, vt subiecto pinace continetur.

εἰς δύο

εἰς δύο τέμνεται ἡ συγγένεια, εἴς τε

- τὸ φύσει ἢ
  - ἐκ πορνείας.
    - φυσικὸς υἱὸς, ex cōcubina
    - νόθος, ex meretrice.
    - σκότιος, qui est omnino incertus. hanc naturalem cognationē per se, vocat Modest: hîc
  - μετὰ γάμου νομίμου. et diuiditur hæc cognatio in
    - agnationē.
    - cognationē
- καὶ τὸ θέσει. ὑποδιαιρεῖται καὶ αὐτὸ εἰς
  - τὴν ἀγχιστείαν, quæ rursus diuiditur in
    - ἀγχιστείαν adfinitatem.
    - ἐξ ἀγχιστείας τριγένειαν. Latini vocāt secundum genus adfinitatis, quod iure ciuili prohibitionem habet nuptiarum, l. vxorem, D. de ritu nuptiarum. Iure vero canonico sublatis veteribus canonibus Græcis et Latinis, non habet prohibitionē. c. non debet. ext. de consan,
  - τὴν θέσιν ἢ υἱοθεσίαν
    - διαδοχῆς χάριν, Latine adoptio.
    - ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος Latine cognatio spiritualis dicitur.

Nam quædam cognationes iure ciuili, quædã naturali † cõnectũtur: nonnunq̃ & vtroq; iure cõcurrente, & naturali, & ciuili copulatur cognatio. Et quidem naturalis cognatio per se sine ciuili cognatione intelligitur, quæ per fœminã[a] descẽdit, quæ vulgò liberos [b] pariunt. Ciuilis autem per se (quæ etiam legitima dicitur) sine naturali [fit [c] cognatione] per adoptionem. Vtroq; iure consistit cognatio, quum iustis nuptijs contractis copulatur. Et naturalis quidem cognatio hoc ipso nomine appellatur: ciuilis verò cognatio, licet ipsa quoque per se plenissimè hoc nomine vocetur, propriè tamẽ agnatio vocatur, videlicet quæ per mares contingit. Sed quoniam quædam iura inter affines quoque versantur, non alienum est, hoc loco de affinib. quoq; breuiter disserere. Affines sunt, viri & vxoris † cognati: dicti ab eo, quòd duæ cognationes, quæ diuersæ inter se sunt, per nuptias copulantur, & altera ad alterius cognationis finẽ accedit: nanque coniungendæ affinitatis causa fit ex nuptijs. Nomina verò eorũ hæc sunt: socer, socrus: gener, nurus: nouerca, vitricus: priuignus, priuigna. Gradus verò [d] affinitatis nulli sunt. Et quidem viri pater, vxorisque socer: mater autem eorum, socrus appellatur: cùm apud Græcos propriè viri pater ἑκυρὸς, mater verò ἑκυρὰ: [e] vxoris autem

† continẽtur: contrectẽtur in pand. flor.

a florent, & manu scripti fœminas. sed Taurellus sic emendauit, feminam.

b peperit, inuis. ind. pãd. flor.

c [] pro inclusis legitur cognatio. sine iure, ibid

† non ipsi quidem inter se sed cognati viri sunt adfines vxori: & contrà cognati vxoris sunt adfines viro.

d al. aũt affinitati, in π. florent.

e vocitetur, & vxoris. in pand. florent.

autem πενθερὸς, pater, mater verò πενθερὰ vocetur. Filij aūt vxor, nurus: filiæ verò vir, gener appellatur. Vxor verò liberis ex alia vxore natis nouerca dicitur: matris vir ex alio viro natis vitricus appellatur: eorū vterq; natos aliūde, priuignos priuignasq; vocāt. Potest etiā sic definiri [Socer] vxoris meæ pater, ego illius sum gener. Socer magnus dicitur vxoris meæ auus, & ego sum illius progener. Et retrò pater meus vxoris meæ socer est, hæc illi nurus: & auus meus socer magnus est, illa illi pronurus. Itē socrus mea, vxoris meæ mater est, ego illius sum gener: & prosocrus mea, vxoris meæ auia est, ego illius sum progener: & retrò mater mea, vxoris meæ socrus est: illa huic nurus & auia mea, socrus magna est: & vxor mea illi pronurus. Priuignus aūt est vxoris meæ filius, ex alio viro natus: ego illi vitricus, & in contrariū vxor mea liberis, quos ex alia vxore habeo, nouerca dicitur: liberi mei, illi priuigni sunt. Viri frater, leuir est: apud Græcos δαὴρ appellatur: vt est apud Homerū relatū: sic enim Helena ad Hectorem dicit.

Δᾶερ ἐμοῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης.

Viri soror, glos dicitur: apud Græcos, γάλως. Duorū fratrū vxores εἰνάτερες dicūtur apud Græcos, quod vno versu idem Homerus significat:

* Ἢ ἐς γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων.

Hos itaq; [qui affinitatis causa inter se pa-

[proinclusa] in alijs legitur socer est, alias, socer dicitur. Post definiri, puto interpungendū vt nō definitionem soceri hîc specialiter intelligamus, sed distinctionē soceri, socrus, generi, nurus etc. et dicitur quidē Socer: quia generū sibi sociauit: Gener verò à genere, quòd ad augendū genus adhibetur.

Priuignus dictus, quòd antequā mater secūdo nuberet, est progenitus.

* Id est, leuirorū aut glorū aut duorū fratrū vxorū

rentum] loco liberorumque habentur, matrimonio copulari nefas est. Sciendum est, neque cognationem, neque affinitatem esse posse, vbi nuptiæ interdictæ sunt, ex quibus affinitas coniungitur. Libertini libertinæq; inter se affines esse possunt. In adoptionem datus, aut emancipatus, quascunque cognationes affinitatesque habuit, retinet: agnationis iura a perdit: sed in ea familia ad quā per adoptionem venit, nemo est illi cognatus, præter patrem, eósue, quibus agnascitur. affinis autem ei omnino in b ea familia nemo est. Is, cui aqua & igni interdictum est, vel aliquo modo capite diminutus est, ita vt libertatem & ciuitatē amiserit: & cognationes & affinitates omnes, quas ante habuit, c amittit.*

Num alienum est. non. Iam suprà est adnotatum plerunque quod affirmare volunt Iurisconsulti, per interrogationem efferre: cuius rei exemplum quoque est titulo, de prætor. stipulat.

Gradus autem adfinit. Alciatus libro secundo prætermissor. Græcos δαὴρ appell. Alciat. lib. 2. prætermissor. Ἠέ πῃ ἐς &c. hoc loco Hector quærit ex ipsius ancillis, quò Andromache, quę thalamo abierat profecta sit. Perperam Alciat. lib. 2. præ–

nitide induta rum al. Hxnuss.
[] pro inclusis legitur. π. flor. inter se quod adfinitatis causa parentium.
**nisi nuptiæ interdictæ nō sint.*
a al, non retinebit. sed in eam familiā.
b. eorum. in alijs legitur.
c. iure ciuili. quomodo etiā accipi debet l penult. inf. de extraord. cognit. sed iure gentium retinet libertatē l. 24 C. de dō. int. vir. & vxor.

2.prætermiſſ.putat hunc verſum haberi vlt.libro.Iliad.eſt enim. 34. verſus à ſuperiore.

PAVLVS [*LIB. VI. AD PLAVT.*]

Lex v.

SI filium naturalem emancipauero, & alium adoptauero, non eſſe eos fratres. Si filio meo mortuo Titium adoptauero, videri eum defuncti fratrem fuiſſe Arrianus ait.

Filius naturalis hîc eſt filius proprius ſanguine & natura. Adoptitius eſt ex adoptato filio natus. Emãcipat⁹ eſt actu legitimo, & legis fictione qui filius erat, pro filio amplius non eſt habitus.

VLPIANVS [*LIB. V. AD LEgem Iuliam & Papiam.*]

Lex vj.

LAbeo ſcribit, nepotis ex filia mea nati vxorem nurum mihi eſſe.[a] *Et generi & nurus appellatione, ſponſus quoque & ſponſa continentur.* [b] *At enim ſoceri & ſocrus appellatione, ſponſorũ parentes contineri * videntur.*

Nurus vxor eſt filij, atq; eius appellatione, pronurus & deinceps cæteræ continentur l. ij.§.nurum ff. qui. ſatisd.cognat.

SCAEVOLA [*LIB. IIII. REGVL.*]

[] incluſa deſunt in alijs impreſſ. lib.

a. quia ille in familia mortuus eſt, & hic in eandẽ familiam adſumptus. morte enim nemo de familia exit. l. 9. de bon. poſſ. contra tab.

[] incluſa al. deſunt.

a *deeſt in π. florent.*

b *al. etenim, ſed in π. flor. habetur,* Itẽ *ſocri,*

* *nõ videtur.*

[] incluſa al. deſunt.

Lex vij.

a al. eaq; in re florent.

PRiuignus etiam is est, qui vulgo [a] conceptus, ex ea natus est, quæ posteà mihi nupsit. Aequè & is, qui (cùm in concubinatu erat mater eius) natus est ex ea, [a] quæ posteà alij nupta sit.

Priuignus, ex marito vxoris natus filius, antequam cum illa contraxit. Sic priuigna, vxoris filia ante contractum cum marito matrimonium. *Qui vulgo. &c.* Sufficit enim non esse nefariam aut incestam coniunctionem seu copulam, vt affinitas oriatur. vt sup. eod. l. 4. §. sciendum.

[] inclusa nō ponuntur in alijs.

[*POMPON. LIB. I. ENCHIRIDII.*]

Lex viij.

SEruius rectè dicebat, soceri & socrus, & generi & nurus appellationem etiam ex sponsalibus acquiri.

Socer locum parentis obtinet. Pomp. ait l. quia ij. ff. solut. matrim. l. cùm pater. ad leg. Pompei. de parricid. Igitur eadem, quæ parenti reuerentia, plerisq; in rebus illi debetur, maximè durante affinitate.

[] desunt in alijs impress.

[*PAVLVS LIB. IIII. SENTENTIARVM.*]

Lex jx.

Item

*Stemmata cognationum, directo limite in duas lineas separantur: quarum altera superior est, altera inferior. Ex superiore verò & secundo gradu transuersæ lineæ pendent, quas omnes latiore tractatu habito, in librum singularem * congessimus.*

*cõtexuimus

Stemmata, gradus generis & ordines descendentium qui ramis quibusdam, & velut incurrentibus lineis distinguebatur.

IDEM [LIB. SINGVLARI, DE GRADIBVS ET ADFINIbus, & nominibus eorum.]

[] inclusa in aliis desunt.

Lex x.

*Iurisconsultus cognatorum gradus & affinium nosse debet: quia legibus hæreditates & tutelæ ad proximum quenque agnatum redire [a] consueuerunt. Sed & edicto Prætor proximo cuique cognato dat bonorum possessionem. Præterea lege iudiciorum publicorum, contra affines & agnatos testimonium inuiti dicere non cogimur. Nomen cognationis, à Græca [b] voce * συγγενὴς dictum videtur. συγγενεῖς enim illi vocant, quos nos cognatos appellamus. Cognati sunt, & quos agnatos lex 12. Tabularũ appellat: sed ij per patrem cognati, ex eadem familia sunt. Qui aũt per fœmi-*

a consuerũt.

b Transponũtur hæc verba alibi.

* id est cognatus.

In manuscriptis reperi συγγενέσ ἐκ, ferme recte. Alciatus & alij putarũt scriptũ fuisse cineu. ignorantes veteres græcos characteres.

fœminas coniunguntur, cognatis tantùm nominantur. Proximiores ex agnatu, sui dicuntur. In ter * agnatos igitur & cognatos hoc interest, quod inter genus & speciem. Nam qui est agnatus, & cognatus est. Non vtique autem qui cognatus est, & agnatus est. Alterum enim ciuile, alterũ naturale nomẽ est. Nunc verò non parcimus [a] *a deest in π. florent.* his cognationum nominibus etiam in seruis. Itaq; parentes & liberos, fratresque etiam seruorum dicimus. sed ad leges seruiles cognationes nõ pertinent. Cognationis origo & per fœminas solas contingit. Frater enim est, & qui ex eadem matre tantùm natus est. Nam qui eundem patrem habent, licet diuersas matres, etiam agnati sunt. *b autem in π florent.* Parentes [b] vsque ad tritauũ apud Romanos proprio vocabulo nominantur: vlteriores, qui non habent speciale nomen, Maiores appellantur. Item liberi vsque ad trinepotem: vltra hos, posteriores vocantur. Sunt & ex lateribus cognati, vt fratres *c nãin π. flo.* sororesque, & ex his progeniti: item patrui amita, auunculi, & matertera. [c] At quoties quæritur *d. al. quanto ibidem.* [d] quoto gradu quæq; persona sit: ab eo incipiendũ est, cuius de cognatione quærimus: & si ex inferioribus aut superioribus gradibus est, rectâ linea sursum versus, vel deorsum [e] tendendo, facilè inuenie *e. tẽdentium in pand. flor.* *() inclusa in* mus gradus, si per singulos proximum quenq; numere-

meremus. Nā qui (ei qui) mihi proximo gradu est proximus est, is [a] secūdo gradu est mihi * Similiter ascēdentibus & descentibus singulis accrescit numerus. idem faciendum est in transuersis gradibus. sic frater secūdo gradu est, quoniam patris vel matris persona, per quos coniungitur, prior numeratur. Gradus autem dicti sunt ad similitudinem scalarum, locorúmue procliuium, quos ita ingredimur, vt à proximo in proximum, id est, in eum, qui quasi ex eo nascitur, transeamus. Nunc singulos gradus [b] numeremus.

alijs impress. desunt.
a deest in π. florent.
* Similiter enim accedentibus singulis crescit numerus.
b numeramus in π. florent.

Primo gradu cognationis sunt sursumuersus duo, pater & mater: deorsumuersus duo, filius & filia: qui tamen & plures esse possunt.

Secundo gradu duodecim personæ continentur hæ: Auus, hoc est, patris & matris pater: item auia similiter tam paterna quâm materna. Frater quoque per [c] alterum parentum accipitur: id est, aut per matrem tantū, aut per patrem, * aut per * vtrunque: id est, ex vtroque eodem parente. Sed hic numerum non auget, quòd nihil differat ab eo, qui eundem parentem habet tantùm, nisi quod is eosdem cognatos habet tam paternos quā maternos. Et ideò euenire solet in ijs, qui diuersis parentibus nati sunt, vt qui meo fratri frater sit, meus cognatus non sit. Pone * me * fratrem habere

c. vtrunque parentem in π. florent.
a illum in π. florent,

bere ex eodem tantùm patre:fratrem a alium habere ex eadẽ matre:illi inter se fratres sunt, mihi alter cognatus nõ est. Hic b soror similiter numeratur, vt frater. Nepos quoq; dupliciter intelligitur, ex filio vel filia natus. Idem est & in nepte.

b deest in pand. florent. aliàs, soror ea

Tertio gradu persona cõtinẽtur triginta c dua. Proauus qui d quadrifariã intelligitur. Est enim aui paterni vel materni pater: itẽ auia paterna vel materna pater. Proauia quoq; quatuor personas cõplectitur: est enim aut aui paterni, aut auia paterna mater: itẽ aui materni, & similiter auia materna mater. Patruus (is aũt est patris frater) & ipse dupliciter intelligendus est, ex patre vel matre: e puta auia paterna mea nupsit patri tuo, peperit te. auia paterna tua nupsit patri meo, peperit mé: ego f tibi patruus sum, & tu mihi. g Idẽ euenit, si dua mulieres altera alterius filio h nupserint. nã q ex his masculi nati i sunt, inuicẽ k patrui sunt: *q̃* fœmina, inuicẽ amita. l Idẽ in fœminis: masculi. en. similiter illis patrui, fœmina amita sunt. Et si vir & mulier, ille filiã ei9 duxerit, illa filio ei9 nupserit: q ex patre adolescẽtis nati erũt, ex matre puella natos. fratris filios: q ex matre puella nati erũt, ex patre adolescẽtis natos, sororis filios: illi eos patruos illi eas amitas appellabũt. Auũculus: m is matris ẽ frater, & eadẽ significatione, qua in patruo diximus, cõtigit: si duo viri

c al. triginta duo in pand. florent.

d quadrifariter, ibid.

e deest in pand. flor

f respondet Paul. tam ad secund. speciem quàm ad priorem. nam si auia paterna mea nupsit patri tuo, tu mihi patruus es, item si auia paterna tua nupsit patri meo, ego tibi patruus sum.

g ide euenit, in pand. floren.

h nupserit ib.

alter alterius duxerit filiā, q ex his masculi nati fuerint, inuicē auunculi: q̄ fœminæ, inuicē matertera erūt: & eadē ratione masculi puellis auūculi, & illæ illis erūt matertera. Amita est soror patris, sicut suprà acipiēda. Matertera est matris soror, similiter vt suprà. Illud notandū est, nō quēadmodū patris matrisq; fratres sorores, patrui amitæ, auūculi materteræ dicūtur: ita fratris sororisq; filios filias nomē speciale cognationis [a] habere: sed ita demonstrari, fratris sororisq; filios filias: qđ quidē & in alijs accidere, ex posterioribus ap parebit. [b] *Pronepos quoq; & proneptis quadrifariā intelliguntur: aut enim ex nepote ex filio, aut ex nepote ex filia descēdūnt: aut ex nepte ex filio aut ex nepte ex filia propagantur.*

Quarto gradu personæ contìnētur 80. Abauus cuius intellect⁹ in 8. personas porrigitur: est enim proaui paterni aut materni pater: quos singulos duplici modo intelligēdos diximus: aut proauiæ paternæ, aut maternæ pater: q̄ & ipsæ singulæ dupliciter accipiūtur. Abauia & hæc eadē octies numeratur: est enim proaui paterni, aut materni, item proauiæ paternæ aut maternæ mater. Patruus magnus est frater aui: [c] *sed auus, item* [d] *fratres. quū duobus modis intelligantur, quattuor personas hoc nomē amplectitur, vt sit aui paterni vel materni frater, qui ex eodē patre, id est, p-*

i fuerint.
k ijs masculi inuicem.
l in pand. florent. sic Item masculi fœminis similiter patrui, fœmina illis amitæ sunt. Eo si vir.
m deest in π. flor,
n deest ibid.
al. amita ea.
al. matertera ea.
a habent quidem Græcè. nam fratris filius ἀδελφιδοῦς, & sororis filia ἀδελφιδῆ dicitur.
b al. apparauit, in pand. florent.
c al. qui, al. item.
d frater, in pand. flor.

auo vel tantùm matre eadem, id est, proauia natus est. Qui verò mihi est patruus magnus, is patri meo vel matri meæ patruus est. Amita magna,[a] est aui soror. Auus autem, item soror, vt suprà diximus, dupliciter intelliguntur: & ideò hic quoq; quatuor personas intelligimus. Similiter quæ[b] patri meo vel matri meæ amita est, mihi erit amita magna. Auunculus[c] magnus est auiæ frater. Quatuor personæ huic nomini eadē ratione sunt subiectæ: mihíque is est auunculus magnus, qui patri meo vel matri meæ auunculus est. Matertera magna auiæ soror, Quatuor modis & hæc ob eādem causam intelligitur. Et q̄ matri meæ, vel patri meo matertera est mihi matertera magna vocatur. Eodē gradu sunt & illi, qui vocātur fratres patrueles, itē sorores patrueles (amitini, ámitinæ) consobrini, consobrinæ. hi autem sunt, qui ex fratribus aut sororibus nascuntur: quos quidam ita distinxerunt, vt eos quidem, qui ex fratribus nati sunt, fratres patrueles: item eas, quæ ex fratribus natæ sunt, sorores patrueles: ex fratre autem & sorore, amitinos, amitinas: eos verò & eas, qui quæúe ex sororibus nati natæúe sunt, consobrinos consobrinas, quasi consororinos appellarent. sed plerique hos omnes consobrinos vocant, sicuti Trebatius. Sub hac appellatione nominum personæ

cadunt

a ea est, in π. florent.

b patris mei in π. florent.

c magnus hic ibidem.

d quod, in π. florent.

cadunt sexdecim: hæ, patrui filius, item filia: quæ bifariam (sicut suprà) numerantur: nam patris mei frater esse potest vel ex eodem a patre, vel etiam ex matre sola: amitæ filius, item filia: auunculi filius, item filia: materteræ filius, item filia, amita, auunculo, matertera acceptis duplici intellectu, secundum eãdem b rationem qua patrui nomen. Fratris sororisque nepos ac neptis, eodẽ gradu sunt. Sed & frater, item soror, nepos que & neptis dupliciter accepti, continebunt personas sexdecim: sic fratris eodem patre nati nepos ex filio, nepos ex filia, neptis ex filio, neptis ex filia. fratris ex alio patre eademque matre nati, nepos ex filio nepos ex filia: neptis ex filio, neptis ex filia: Eadẽque causa octo personæ c efficiunt, vt aliæ octo accedant, ex sorore natorum nepotes neptesq;, quæ similiter numerantur à nobis. Fratris autem mei nepos, neptisque me patruum magnum appellãt. Fratrum sororumque meorum nepotes, neptesq; item, mei inter se consobrini sunt. Abnepos, abneptis, hi sunt pronepotis d proneptisue filius, filia: nepotis neptisue nepos, neptis: filij filiaue pronepos, b proneptis [personas sexdecim continebunt nepote vel ex filio nato vel ex filia, nepte vel ex filio nata, vel ex filia acceptis,] vt ad singulas personas gradu descendamus: sic filius, nepos, pronepos,

a patre sola in π. florent.

b ratio seruãda est secundum patrui nomen.

c efficient in π. florent. al. efficiuntur.

d al. pronepotis.

[ ] pro inclusis lege ex π. flor. nepote vel ex filio

nato vel ex filia, nepte vel ex filio nata vel ex filia acceptis vt ad sing.

pos, abnepos: filius, nepos, pronepos, abneptis: filius, nepos proneptis, abnepos: filius, nepos, pneptis, abneptis: filius, neptis, pnepos, abnepos: filius, neptis, pronepos, abneptis: filius, neptis, pneptis, abnepos: filius, neptis, proneptis, abneptis. Similiter hæ personæ numerabuntur præposita filia: & sic fient sexdecim.

*Quinto gradu personæ continentur † 192. Atauus scilicet & atauia. Atauus est abaui *vel* abauiæ pater, proaui, vel pauiæ auus, aui auiæq; proauus, matris vel patris abauus. Huius appellatio personas cōplectitur 16. enumeratione facta tam p mares, q̄ per fœminas: vt sic ad singulas personas perueniamus. Pater, auus, a pauus, b abauus, atauus: Pater, c auus, d pauus, abauia, atauus. Pater, e auus, proauia, abau⁹, atauus. Pater, auia, pauus, abauus, atau⁹. Pater, auia, pauus, abauia, atauus. Pater, auus, pauia, abauia, atauus. Pater, auia, f pauia, abauia, atau⁹. Similiter matru psona pposita, numeratio fiet. Atauia totidē psonas cōtinet, eadē ratione numeratas, id est, 16. Patru⁹ g maior est paui frater, patris vel matris patru⁹ magnus. Sub hoc nomine erūt personæ 8. & sic enumerabūtur: Pater, auus, pauus, abau⁹, frater paui. Pater, au⁹, pauus, abauia, frater paui. Pater, auia, pauus, abauus, frater*

proa

† Sic in flor. emendandam florentinam lectionem esse, & aliorū librorum superius admonui ex ratione duplicanda quam tradit Paulus, nā si duplex totū quartū gradum & duplato addas numerū accrescētiū personarum reperies legi debere. 192.

a proauia.
b abauia.
c auia.
d proau⁹, abauus, proa-

ꝓaui. Pater, auia, ꝓauus abauia, frater ꝓaui. Totidē erūt, matris persona & ꝓauo eius ꝓpositis. Ideò aūt fratrē proaui enumerātes ante abauū ponimus, qđ (vt suprà significauimus) nō aliter [h] pueniatur ad eū, de quo q̄ritur, nisi per eos transitū fuerit, ex quib. nascitur. [a] Auunculus maior, is est ꝓauiæ frater, patris vel matris auunculus magnus. Eadē dinumeratione hîc quoq; 8. personas cōputabimus, hoc tantū immutato, * vt is ꝓ fratre ꝓaui [b] ponatur. Amita maior: ea est ꝓaui soror, patris vel matris amita magna: quod [b] ad numerū expositionemq; personarū pertinet, eadem erunt, immutato hoc, vt proaui soror ad extremū ponatur. Matertera maior: hæc est soror proauiæ, patris vel matris matertera magna, numerus personarū idem est, vt in nouissimo ponatur ꝓauiæ soror. Hos oēs † patruos maiores quos retulimus, quidam appellant ita: Propatruus, proauūculus, proamita, ꝓmatertera: quos tamē ego ita nomino, illi cōtrà fratris vel sororis pronepotē me demonstrāt. Patrui magni fili⁹, filia: hi sunt fratris aui fili⁹, filia, ꝓaui vel ꝓauiæ nepos, neptisúe ex filio, patris vel matris cōsobrinus, cōsobrinaúe. Octo ꝑsonas & hîc cōputabimus, qđ auus & frater, vt iā dictū est, dupliciter accipiūtur: & ideò patrui magni filius, 4. implet, totidē filia. Amita magnæ fili⁹, filia: hi sūt aui so-

nia, abauiæ.
e auia.
f proauus pro auia
g maioris est
h venietur in pand. florent.
a abauunculus. Holoāder
* his frater proauiæ præponatur. al. proponatur.
b al. quo ad in pād. flor.
† patruo maiore

aui sororis filius, filia [a] *proaui proauiæ nepos neptis ex filia, patris vel matris consobrinus consobrina. Numerus personarum idem est, qui suprà. Auunculi magni filius filia: hi sunt fratris auiæ filius filia: proaui proauiæ nepos neptis ex filio patris vel matris consobrinus consobrina: numerus idem. Materteræ magnæ filius filia: hi sunt auiæ sororis filius filia: proaui proauiæ nepos neptis ex filia: patris vel matris consobrinus consobrina. [Cõputatio eadem personarum quas enumerauimus. Patrui magni filius, eius] de cuius cognatione quæritur, propior* [b] *sobrinus vocatur. Nam vt & Masurius ait, quem quis appellat propiorem sobrino* † *qui est patris vel matris suæ consobrinus aut consobrina, ab eo consobrini consobrinæue filius filiaue nominatur. Patrui nepos neptis: hi sunt aui paterni vel auiæ paternæ pronepos, proneptis: ex nepote vel ex nepte filio natis, consobrini consobrinæ filius filia. octo personas cõtinebunt: quatuor nepos, quatuor neptis: quia & patruus dupliciter accipitur, & nepos vel neptis sub singulis patruorum personis duplicatur. Amitæ nepos vel neptis: hi sunt aui paterni vel auiæ paternæ pronepos, proneptis, ex nepote vel ex nepte filia natis, consobrini consobrinæ filius filia: numerus idem est. Auunculi nepos neptis, matertera*

a proaui aut proauiæ.

[] pre inclusis legitur in pand. flor. cõputatio eadẽ. Personæ quas enumerabimus à patrui magni filio, ei

b. sobrino vocatur & sobrinis vocantur in π flor.

† vid. quæ hac de re ad. notata sunt. ad. l. 1. & sup. eodem.

teræ nepos neptis: hi sunt aui materni vel auiæ maternæ pronepos proneptis, [ex nepote vel nepte filio natis.] Cætera eadẽ quæ in patrui & amitæ nepote vel nepte [a] diximus. (Materteræ nepos neptis: hi sunt aui materni vel auiæ maternæ pronepos proneptis, ex nepote, vel ex nepte filia natis. personarum numerus idem [b] qui [c] suprà.) Iis omnibus quos de [d] patrui nepote proposuimus, is de cuius cognatione quæritur, propior sobrinus est: nam patris vel matris eorũ cõsobrinus est. Fratris pronepos proneptis: hi continebunt personas sexdecim, fratre dupliciter, & pronepote, [e] & pronepte singulis quadrifariam (vt suprà demõstrauimus) acceptis. Sororis pronepos proneptis similiter sexdecim personas [f] continebunt. Atnepos atneptis: hi sunt abnepotis vel abneptis filius filia; pronepotis vel proneptis, nepos: neptis nepotis vel neptis, pronepos proneptis, filij vel filiæ abnepos abneptis. Numerabuntur sub hac appellatione triginta duæ personæ: quia abnepos sexdecim habet, & totidem atneptis.

[ ] inclusa in alijs desunt.
a dicimus.
b. c. desunt hæc verba in π. florent.
d. ad patrui nepotem in π. florent.
al. à patrui nepote,
e al. ac.
f continẽt adnexos, sic in π florent.

Abauus Abauia 4
Proauus Proauia 3
Auus Auia 2
Pater Mater 1
Patruus Amita 3
Frater 2
Soror 2
Filius Filia 1
Fratris filiusfilia 3
Sororis filiusfilia 3
Nepos Neptis 2
Pronepos pneptis 3
Abnepos Abneptis 4
HAEC EST ARBOR CONSANGVINITATIS

Sexto gradu cõtinentur ꝑsonæ 368. Tritauus [is autem] est patris vel matris atauus, aui vel auiæ abauus, proaui [a] vel proauiæ proauus, abaui vel abauiæ auus, ataui vel atauiæ pater: dictus [b] tritauus, [quasi tertius auus,] ꝑsonas verò complectitur [c] trigintaduas. Geminetur enim necesse est, q̃ in atauo fuit numerus, immutatione per singulas personas † [d] ataui tam facta, vt sexdecies tritauus intelligatur † atauo, & toties atauiæ. Tritauia similiter enumerata, faciet personas trigĩta [e] duas. Patruus maximus: is est abaui frater, ataui & atauiæ filius, patris vel matris patruus maior, personas continebit sexdecim sic: Pater, auus, ꝓauus, abauus, atauus, abaui frater. Pater, au⁹, proauus, abauus, atauia, frater abaui. Pater, auus, proauia, abau⁹, atauus, frater abaui. Pater [f] auia, proauus, abau⁹, atauus, frater abaui. Pater, auia, proauia, abauus, atauus, abaui frater. Pater, auia, proauia, abauus, atauus, frater abaui. Pater, auus, proauia, abauus, atauia, abaui frater. Pater, auia, pro auia, abauus, atauia, abaui frater. Totidem erunt matris appellatione præposita. Auunculus maximus, est abauiæ frater, patris vel matris auunculus maior: & numerus idem, & personarum expositio eadẽ q̃ supra: hoc duntaxat immutato, vt ꝓ abaui fratre, abauiæ fratrẽ ponas. Amita maxima est ab-

[] inclusa desunt in pand. florent.
a deest ibid.
b deest in π. florent.
[] pro inclusis malunt alij legere, quasi tertij aui auus.
c duo, in π flo.
d a tauiam facta in π flo.
† propter atauum.
† aui pater.
e duo in π fl.
f au⁹ in ijsd. pãd. florent.

*aui soror, patris vel matris amita maior: cætera vt in patruo maximo, immutato tantùm hoc, vt vbi est abaui frater, ponatur abaui soror. Matertera maxima est abauiæ soror, patris vel matris matertera maior: cætera vt suprà, ad extremū dūtaxat pro abauiæ fratre * posita abauiæ sorore.* *præposita.

Hos omnes quos à patruo maximo [a] proposuimus, quidã his nominibus designant: abpatruus, abauunculus, abamita, abmatertera. Itaq; & nos indifferenter hos ponemus. Quos autem ego appello abpatruos, abauunculos, abamitas, abmaterteras, illi demonstrant me fratris sororisque abnepotem. Patrui maioris filius filia, hi sunt proaui fratris filius filia, abaui abauia per proauum, nepos neptis ex filio. Personæ sub hoc erũt sexdecim, enumeratione sic ducta, vt in quinto gradu, cùm patruũ maiorem demonstraremus, fecimus, adiecto duntaxat filio filia: quia filius patrui maioris totidem necesse est personas cõplectatur, quot patruus maior, id est, octo. Totidemq; ex filia persona computatis, is numerus efficietur, quem suprà posuimus. Amitæ maioris filius filia, hi sunt proaui sororis filius filia, abaui abauiæ per proauum nepos neptis ex filia. Et hîc eadẽ ratione personas enumerabimus totidem. Auunculi maioris filius filia, hi sunt proauiæ fratris filius filia: abaui abauia per proauiam nepos neptis ex filio. Eadẽ hîc dinumeratio faciẽda est, quæ in patrui maioru filio filia. Materteræ maioris filius filia, hi sunt proauiæ sororis filius filia: abaui abauiæ per proauiam nepos neptis ex filio. [b] Circa numerum personarum expositio est, vt suprà. Hi omnes quos proposuimus

[a] al. posuimus, in π. flo.

[b] al. filiã in π flo. legim9.

à patrui maioris filio, auo auiæ eius de cuius cognatione quæritur, fratribusq́; & sororib. eorū cō sobrini cōsobrinaue sunt: at patri matriq́; [illegible] fratribusq́; & sororib. vtriusq; ppior sobrinus. Patrui magni nepos vel neptis, amitæ magnæ nepos vel neptis, auūculi magni nepos vel neptis, materteræ magnæ nepos vel neptis: hæc a *singula noīa cōtinēt psonas 16. Nā cū patrui magni (verbi gratia) psona quadrifariā intelligatur, nepotis bifariā, geminatur is numer⁹, nepote dūtaxat adnumerato: & quadruplicatur u q geminus erat, duplicatur etiā nepte cōputata: & tantū vnius dinumeratione* b *pponemus exēpli gratia: Pater, au⁹,* c *pauus, frater aui, qui est patru⁹ magnus,* d *filius eius, nepos* e *eiusdem ex filio, itē neptis. (Pater au⁹, pauus. frater aui, q est patruus magn⁹, filius eius, nepos eiusdē ex filio, itē neptis.) Pater auus pauus, frater aui, q est patruus magn⁹, filia eius, nepos eiusdē ex filia, itē neptis. Pater, au⁹, pauia, frater aui q est patruus magnus, filia eius, nepos eiusdē ex filia, itē neptis. Totidē & eadē ratiōe exponūtur matris noīe antè posito: id est, vt aui materni fratris nepotes & neptes cōputem⁹. Itē in amita magna, id est, aui sorore nepotes neptesq́; enumerabim⁹. Idemq́; in auūculo magno, i. auiæ fratre. Eadē ratio est in matertera magna, i. auiæ sorore. Ex quib. vniuersus numerus cōpletur 64.*

a Haleander, *simul, legit.*
b *proponimus, in π flo.*
c *al. proauia. ibidem.*
d *filius eiusdem*
e *eius.*

[His oēs, pauo aut pauia eius] de cuius cognatione q̃ritur, pnepotes & pneptes: eiusdē aui auiaúe, ᵃfratris sororisue, nepotes neptésue, & cōtrà horū auus auia, ᵇeidē patruus magnus, amita magna, auunculus magnus, matertera magna: horū aūt pater materúe, fratresq́; & sorores vtrius eorum eidē ppiores sobrini, ipse his sobrinus est, & inuicē huic illi sobrini. Patrui pronepos & pneptis conti nent psonas octonas, & vtriusq; sexus fiunt 16. sic: Pater, auus, patruus, filius patrui, nepos eiusdē ex filio, pnepos eiusdē ex nepote filio nato, itē pneptis. Pater, auia, patruus, filius patrui, nepos eiusdem ex filio, pronepos ex nepote filio nato, item proneptis. Pater, ᶜauus, patruus, filia patrui, nepos eiusdem ex filia, pnepos ex nepote filia nato, item proneptis. Pater, auia, patruus, filia patrui, nepos eius ex filia, pronepos ex nepote filia nato, itē pneptis. Pater, au⁹, patruus, filius patrui, neptis eiusdem ex filio, pnepos ex nepte filio nata, item proneptis. Pater, auia, patru⁹, filius patrui, neptis eiusdem ex filio, pronepos ex nepte filio nata, item proneptis. Pater, auus, patruus, filia patrui, neptis eiusdem ex filia, pronepos ex nepte filia nata, item pneptis. Pater, auia, patruus, filia patrui, neptis eiusdem ex filia, pronepos ex nepte filia, nata, item proneptis. Amita pronepos proneptis,

[ ] pro inclusis lege ex pand. florent. hi omnes proaui aut proauia eius.

ᵃ fratres sororesúe nepote, ibidem.

ᵇ deest in π. florent.

ᶜ auia in π. florent.

*totidem personas eadem ratione & [hi continēt] *tantùm *pro patruo tamen amita sumpta. Auū culi pronepos, pneptis, pro patruo b item auunculo posito. Matertera pronepos proneptis: & hic vbi patruus positus est, matertera numerata eundem numerum personarum inueniemus. Hi omnes eius de cuius cognatione quæritur, consobrinorum nepotes neptesúe sunt. Fratris sororisque abnepos abneptis, hi efficiunt personas 64. vt ex suprascriptis apparere potest. Trinepos trineptis, hi sunt filij filiæue atnepos atneptis, nepotis c neptisúe abnepos abneptis. pronepotis proneptisúe pronepos, pneptis, abnepotis abneptisúe nepos neptis, atnepotis atneptisúe filius filia. Hæ appellationes demonstrant personas LXIIII. Nam XXXII. trinepos complet, totidem trineptis. Ab nepote enim numerus quadruplatus in se, efficit XXXII. ipso nepote duas significante, pronepote quatuor, abnepote octo, atnepote sexdecim. His accedunt trinepos trineptis *vni ex atnepote, *alteri ex atnepte nati. Per singulos autem gradus ideò geminatio fit, quia maribus adijciuntur fœminæ, ex quibus, pximus quisq; d progenitus est: & enumerabuntur sic: Filius, nepos, pnepos, abnepos, atnepos trinepos, item trineptis. Filia, nepos, pnepos, abnepos, atnepos, trinepos*

a al. [continet] in π. florent.

b al. item auunculi in π flo.

c deest in π. florent.

* vnus, vna, in π. florent.

* altera, ex atnepote nati.

d progenitus in π. florent.

pos, item trineptis. Filius, neptis, ꝑnepos, abnepos, atnepos, trinepos, item trineptis. Filia neptis, ꝑnepos, abnepos, atnepos, trinepos, item trineptis. Filius, nepos, ꝑneptis, abnepos, atnepos, trinepos, item trineptis. Filius, neptis, ꝑneptis, abnepos, atnepos trinepos, itē trineptis Filia, neptis, ꝑneptis abnepos, atnepos, trinepos, itē trineptis. Filius, nepos pronepos, abnepos, atneptis, trinepos, item trineptis. Filia, nepos, ꝑnepos, abnepos, atneptis, trinepos, item trineptis. Filius, neptis, pronepos, abnepos, atneptis, trinepos, item trineptis. Filia neptis, ꝑnepos, abnepos, atneptis, trinepos, item trineptis. Filius,[a] nepos, proneptis, abnepos, atneptis, trinepos, item trineptis. Filia,[b] nepos, proneptis, abnepos, atneptis, trinepos, item trineptis. Filius, neptis, ꝑneptis, abnepos, atneptis, trinepos item trineptis. Filia, neptis, ꝑneptis, abnepos, atnepos, trinepos, item trineptis. Filius,[c] nepos ꝑnepos, abneptis, atnepos, trinepos, item trineptis. Filia, nepos, ꝑnepos, abneptis, atnepos, trinepos itē trineptis. Filius,[d] neptis, pronepos,[e] abnepos atneptis, trinepos, itē trineptis. Filia, neptis, ꝑnepos, abneptis, atnepos, trinepos, item trineptis. Filius,[f] nepos, ꝑneptis, abneptis, atnepos, trinepos, item trineptis.[g] Filia, nepos, proneptis, abneptis,

c. nepos in pand. florent

a sic in pand. florent. al. neptis, pronepos.

b neptis pronepos, in aliis vetust. exemp. impress.

c neptis, in π. florent.

d nepos, in π. florent.

e abneptis, atnepos.

f neptis, in π. florent.

g. filius, in π. florent.

atnepos, trinepos, item trineptis.[a] Filius, neptis, proneptis, abneptis, atnepos, trinepos, item trineptis.[b] Filia, neptis, proneptis, abneptis, atnepos, trinepos, item trineptis.[c] Filius, nepos, pronepos, abneptis, atneptis, trinepos, itē trineptis.[d] Filia, nepos, pronepos, abneptis, atneptis, trinepos, item trineptis.[e] Filius, neptis, pronepos, abneptis, atneptis, trinepos item trineptis.[f] Filia, neptis, pronepos, abneptis, atneptis, trinepos, item trineptis.[g] Filius, nepos, ꝓneptis, abneptis, atneptis, trinepos, item trineptis.[h] Filia, nepos, ꝓneptis, abneptis, atneptis, trinepos, item trineptis.[i] Filius, neptis, ꝓneptis, abneptis, atneptis, trinepos, item trineptis.[k] Filia, neptis, ꝓneptis, abneptis, atneptis, trinepos, itē trineptis.[l] Filiꝰ, neptis, ꝓneptis, abneptis, atneptis, trinepos, itē trineptis.[m] Filia, neptis, ꝓneptis, abneptis, atneptis, trinepos, item trineptis.

Septimo gradu personæ cōtinētur. M.XXIIII. hæ, Tritaui, ūē tritauiæ, pater & mater, qui personas efficiunt CXXVIII. Tritaui enim patres tot sunt, quot ipsi tritaui: item eiusdē matres totidē, fiuntq́; XIIII. Idē est numerus tritauiæ patris, matrisq́;. Ataui atauiæ frater soror, hi sunt tritaui tritauiæ filius filia: abaui abauiæ patruus auũculus, amita matertera: ꝓaui, ꝓauiæ patruus magnus auuncu-

a filia nepos.
b filius.
c filia, neptis, al. filia nepos pronepos abneptis.
d filia neptis, proneptis abneptis.
e filia.
f filius, nepos.
g filia, neptis.
h filius, nepos.
i filia, neptis.
k filius, nepos.
l filia, nepos.
m filius, nepos.
n atnepos.

auunculus magnus, amita magna, matertera magna: aui auiæue, ꝓpatruus, ꝓauunculus, proamita, ꝓmatertera: patris vel matris abpatruus, abauunculus, abamita, abmatertera.*Fiunt personæ ataui fratris 32. Nam 16. quas atauus explet, accedunt totidē propter fratris duplicē personam. Nam 16. fratres ataui ex patre cōputantur.* &* 16. ex matre, similiter ataui sorores[a] 32.[b] fiūt 64. personæ, & totidem ataui&æ fratris, item sororis. Patrui maximi filius filia: hi sunt ataui nepos neptis ex filio, abaui fratris filius filia. Amitæ maximæ filius filia, hi sunt ataui nepos neptis ex filia, abaui sororis filius filia. Auunculi maximi filius filia: hi sunt atauiæ nepos neptis ex filio, abauiæ fratris filius filia. Materteræ maximæ filius filia: hi sunt atauiæ nepos neptis ex filia, abauiæ sororis filius filia. Hæ omnes personæ quas à patrui maximi filio enumerauimus, proauo proauiæq; eius, de cuius cognatione quæritur, consobrini† consobrinæ sunt: auo auiæq; eiusdem propior sobrinus a sobrina. Singulæ appellationes cōtinent personas† 16. quia cùm patruus maximus 16. efficiat, fili⁹ eius eandē habet enumerationē, totidē filia: & sic ex omnib. ijs, quas à patrui maximi filio cōprehēdimus, ductis per 8. sexdecies, fiūt 128. Patrui maioris nepos ꝑsonas cōtinet 16. Est.n. abaui*

aba-

a computantur, in alijs vet. imp. additur.

b aliâs, fiuntque.

† propius sobrinus.

† senasdenas.

abauiaúe ꝓnepos, & cùm abauus octies numeretur, nepotes hîc octies computati, supradictum numerum efficiunt, totidemque patrui maioris neptis. Auunculi item maioris nepos neptis eadem ratione pesonas complebunt XXXII. Amitæ maioris nepos, neptis eadẽ ratione: itẽ materteræ maioris nepos neptis: Et sic ex omnib. colliguntur 128. His personis auus auiꝗ eius, de cuius cognatione quæritur, propiores sobrini sunt: pater mater, sobrin⁹ sobrina, is de cui⁹ cognatione quæritur, sobrino natus est, hic proximo nomine definitur [a] parenti suo sobrinus, vt Trebatius ait. rationem quoque nominis hanc reddit, quòd vltimi gradus cognationum, sobrinorum sunt. Itaque sobrini filius rectè proximum nomen ab eo ipso, † cuius sobrini filius est, & dicetur: & ideò eos, qui ex sobrinis nati sunt, inter se proximum nomen appellarent. hos enim nullum proprium habere nomen, quo inter se vocentur. Patrui magni pronepos, ꝓneptis, auunculi magni ꝓnepos ꝓneptis, amitæ magnæ ꝓnepos ꝓneptis, materteræ magnæ ꝓnepos proneptis: ex his omnibus 128. personæ efficiũtur: [b] quia singulæ appellationes 16. cõplent.

[a] parẽtis sui sobrinus, in π flor. licet sobrino legẽdũ censeat. Antho. August. lib. 2. cap. 5.

† huius sobrini filius dicetur.

Nã cùm (exempli gratia) patruus magnus quadrifariã intelligatur, ad singulorũ patruorũ magnorum personas quadruplicatus ꝓnepos, item prone-

[b] qua in pãd. florent.

proneptis, triginta duas personas reddent: totq́; quater numeratæ, illam quæ ꝓposita est, summam efficiunt. eorum patres matresq́; ei, de cuius cognatione quæritur, sobrini sobrinæq́; sunt: ipse verò † eis de sobrino sobrinaue nat⁹. Patrui abnepos abneptis, auunculi abnepos abneptis, amitæ abnepos abneptis, materteræ abnepos abneptis: hæc singula vocabula senasdenas continent personas. patrui enim (verbi gratia) abnepos sic enumerabitur, vt bifariam patruo accepto, quater pronepos, toties proneptis ducatur: & sic ad eorum filios veniatur sexdecies computandos. Eadem ratione ad filias, item ad [a] *cæteros. & per hoc ex omnibus efficietur numerus personarum 128. Hi sunt et* [b] *de cuius cognatione quæritur, consobrinorum ꝓnepotes pronepteśque. His ille de cuius cognatione quæritur, patrui maximi, auunculi maximi, amitæ maximæ, materteræ maximæ filius filia, item proaui proauiæ, consobrinus, fratris sororisq́; abnepos atneptis [& hi] personas continent 128. Trinepotis filius, item filia, trineptis filius item filia: hic 128. fiunt, quòd cùm trinepos trineptisq́; (vt suprà demonstrauimus) 64. impleant, filij eorum eadem numeratione,* [c] *totidḗque filiæ, computabuntur*

† eisdē sobrino.

a aliâs, in, habent pādectæ florentinæ.

b eorum in ijsdem pand. flor.

[] inclusa desunt in pand. flor.

c al. totidem filiæ computabitur.

Septimus Gradus. octo species habet. singulæ

gulæ ſpecies perſonas.128. Nam ſeptem ſpecies ſexti gradus hic geminatæ ſunt, fiũt.896.quibus deinde accreſcit ſpecies attaui atauiæ fratrum & ſororum. fiunt omnes perſonæ 1024. vt ex textu eſt facilè collectu. Attamen diuerſa eſt ratio Iuris Canonici Latini(nam Græci Patriarchæ cum Iuriſconſultis cõueniunt)in computandis tranſuerſis gradibus,licet pauci ſunt qui ſatis probabilem huius diuerſitatis rationem reddant,dũ tamen probabile ſit hanc conſuetudinẽ non abſq; graui aliqua ratione primùm aduerſus iuris Ciuilis obſeruationẽ inductam eſſe. quandoquidẽ vt tempore D.Ambroſij videtur ignorata(qui eodem modo quo noſtri authores,computat gradus tranſuerſos in epiſtola ad Paternum)ita iã D.Gregorij primi temporibus erat recepta,vt ex eius epiſtola ad Auguſtinum Angliæ Epiſcopũ demonſtrant Iuris Canonici authores.Qua de cauſa ergo conſuetudo iſta inualuit, vt in linea æquali quoto gradu alteruter diſtet à communi parente, toto diſtent inter ſe:in linea verò inæquali quoto gradu remotior diſtat à communi parente, toto gradu diſtent inter ſe:(nam in his dua-

duabus regulis tota illa diuersitas comprehenditur) Attamen vt diluamus, & cõmonstremus probabilẽ & verissimã rationẽ fuisse diuersitatis tantæ constituendæ. Spectarũt scilicet Pontifices eã cognationem, quæ inter virum & vxorem futura esset post cõtractas nuptias, non quæ antea esset. Cùm enim propter superueniẽtem fraternitatem inter virum & vxorem post adoptionem generi factam solui matrimonium nostri respõderint, frustra spectaremus quę inter sponsos & sponsas sit cognatio, si ea perfectis nuptijs duplo arctior futura est. veluti: vult consobrinus ducere consobrinam, nunc quarto quidem gradu sunt, sed si duxerit, erunt secundo: quia iam erunt vna caro & vna persona, atque ideo in ponenda cognationis eorum ratione coniungendi erunt, & potiùs generationes erunt numerandæ quàm gradus, sicut & rectè Gregorius & magìs propriè generatione eos secũda locauit, quàm gradu. Sed quæri posset, quare id nõ spectarint Iurisconsulti: & sanè ideo quòd non nouerũt illud arcanum Christi proloquium, Coniuges esse duos in carne vna, atq; ideo eodem modo in nuptijs

ptijs atque hæreditatibus gradus numeraſſe, ſed Pontifices in hæreditatibus ſeruari volunt ius ciuile in nuptijs verò propriam conſuetudinem. Denique ſi quis petat cur non idem Conſtantinopolitanis patriarchis in mentem venerit, nihil aliud occurrit, quã Latinos pleraque melius & rectiùs ordinaſſe quã Græcos. Illa etiam ratio ſatis docet, cur ſemper remotioris perſonæ gradum ſpectemus in linea inęquali: quia quamuis vna caro fiant, tamen ſanguis potius & caro in vlteriore conquieſcit, quàm ad ſuperiorẽ vergit. propriũ enim eius eſt, vt deſcendat potius quàm recurrat. Hoc modo ergo habes de ſpeciali & diuerſa à Iureconſultorum traditione computãdorum graduum rationẽ Romanis pontificibus & Romanę Eccleſię peculiarem: & qua ratione defendi poſsit cõſuetudo.

Finis Tit. X. Digeſtorum Libri XXXVIII. Collati cum Pand. Florentinis, nec non marginalibus & breuiſſimis ſcholiis illuſtrati per. G. V. A. I. C.